

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI

Štukljeva cesta 44, 1000 Ljubljana

T: 01 369 77 00

F: 01 369 78 32

E: gp.mddsz@gov.si

www.gov.si

Številka: 070-58/2025-2611
Ljubljana, 23. 2. 2026
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE Gp.gs@gov.si
ZADEVA: Odgovor Vlade Republike Slovenije na vprašanje Varuha človekovih pravic Republike Slovenije o kompetenčnem sporu med Ministrstvom za kulturo in Ministrstvom za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti glede financiranja razvoja slovenskega znakovnega jezika – predlog za obravnavo
1. Predlog sklepov vlade:
Na podlagi šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17, 163/22 in 57/25-ZF) je Vlada Republike Slovenije na ... seji dne ... sprejela naslednji
SKLEP:
Vlada Republike Slovenije je sprejela Odgovor na vprašanje Varuha človekovih pravic Republike Slovenije o kompetenčnem sporu med Ministrstvom za kulturo in Ministrstvom za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti glede financiranja razvoja slovenskega znakovnega jezika.
Barbara Kolenko Helbl GENERALNA SEKRETARKA
Priloga:
- Odgovor Vlade Republike Slovenije na vprašanje Varuha človekovih pravic Republike Slovenije o kompetenčnem sporu med Ministrstvom za kulturo in Ministrstvom za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti glede financiranja razvoja slovenskega znakovnega jezika.
Sklep prejmejo:
- Varuh človekovih pravic Republike Slovenije, - Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, - Ministrstvo za kulturo, - Ministrstvo za finance, - Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo.
2. Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:
Luka Mesec, minister Igor Feketija, državni sekretar Mag. Andrejka Znoj, generalna direktorica na Direktoratu za invalide Mag. Denis Minič, vodja Sektorja za izenačevanje možnosti invalidov Mag. Metka Voler, sekretarka na Sektorju za izenačevanje možnosti za invalide
3. Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:
/

4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:		
/		
5. Kratek povzetek gradiva:		
Varuh človekovih pravic Republike Slovenije ponovno poziva, da se Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Vlada RS) opredeli do vprašanja, katero ministrstvo je pristojno za sistemsko financiranje razvoja slovenskega znakovnega jezika ter kako se bo zagotovilo, da se financiranje uredi sistemsko in ne zgolj skozi projekte. Vlada RS pojasnjuje, da je področje slovenskega znakovnega jezika po svoji naravi medresorsko, ter poudarja, da se ustavna pravica, ki zagotavlja svobodno uporabo in razvoj slovenskega znakovnega jezika, že uresničuje skozi veljavno zakonodajo ter skozi redno financiranje in izvajanje nalog, ki jih na tem področju zagotavljata tako Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti kot Ministrstvo za kulturo. Vlada RS dodaja tudi, da ob upoštevanju dejstva, da se mandat Vlade RS izteka, bi sprejem odločitve o trajni sistemski pristojnosti tik pred njegovim iztekom lahko vplival na stabilnost in kontinuiteto ureditve. Zato ocenjuje, da je z vidika odgovornega upravljanja primerneje, da se dokončna odločitev o nosilcu sistemske ureditve razvoja slovenskega znakovnega jezika sprejme v naslednjem mandatu.		
6. Presoja posledic za:		
a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	NE
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:		

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				

II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki		Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1	
SKUPAJ				

OBRAZLOŽITEV:

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu
– /

II. Finančne posledice za državni proračun
Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:
/

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:
/

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:
/

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000	
Vladno gradivo nima finančnih posledic.	
8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:	
Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na: - pristojnosti občin, - delovanje občin, - financiranje občin.	NE
Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje: – Skupnosti občin Slovenije SOS: NE – Združenju občin Slovenije ZOS: NE – Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: NE	
9. Predstavitev sodelovanja javnosti:	
Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:	NE
Gradiva ni potrebno predhodno objaviti na spletni strani.	
Luka MESEC MINISTER	

Prilogi:

- Predlog sklepa Vlade Republike Slovenije,
- Odgovor Vlade Republike Slovenije na vprašanje Varuha človekovih pravic Republike Slovenije o kompetenčnem sporu med Ministrstvom za kulturo in Ministrstvom za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti glede financiranja razvoja slovenskega znakovnega jezika.

Na podlagi šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17, 163/22 in 57/25-ZF) je Vlada Republike Slovenije na ... seji dne ... sprejela naslednji

SKLEP:

Vlada Republike Slovenije je sprejela Odgovor na vprašanje Varuha človekovih pravic Republike Slovenije o kompetenčnem sporu med Ministrstvom za kulturo in Ministrstvom za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti glede financiranja razvoja slovenskega znakovnega jezika.

Barbara Kolenko Helbl
GENERALNA SEKRETARKA

Priloga:

- Odgovor Vlade Republike Slovenije na vprašanje Varuha človekovih pravic Republike Slovenije o kompetenčnem sporu med Ministrstvom za kulturo in Ministrstvom za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti glede financiranja razvoja slovenskega znakovnega jezika.

Sklep prejmejo:

- Varuh človekovih pravic Republike Slovenije,
- Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti,
- Ministrstvo za kulturo,
- Ministrstvo za finance,
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo.

Odgovor Vlade Republike Slovenije Varuhu človekovih pravic Republike Slovenije o kompetenčnem sporu med Ministrstvom za kulturo in Ministrstvom za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti glede financiranja razvoja slovenskega znakovnega jezika

Varuh človekovih pravic Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Varuh) je z dopisom št. 19.3-2/2025-3-11304 z dne 4. 9. 2025 pozval, da Republika Slovenija sistemsko uredi financiranje razvoja slovenskega znakovnega jezika in s tem zagotovi uresničitev pravice iz 62.a člena Ustave Republike Slovenije tudi v praksi. Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Vlada RS) je s sklepom št. 07000-9/2025/7 z dne 9. 10. 2025 sprejela odgovor na poizvedbo Varuha.

Varuh se je z dopisom št. 19.3-2/2025-9-11304 z dne 26. 1. 2026 ponovno obrnil na Vlado RS, in pojasnil, da vsebina odgovora ni povsem zadovoljiva. Zaradi navedenega ponovno poziva Vlado RS, da se le-ta opredeli do vprašanja, katero ministrstvo je pristojno za sistemsko financiranje slovenskega znakovnega jezika ter kako se bo zagotovilo, da se financiranje razvoja slovenskega znakovnega jezika uredi sistemsko, ne zgolj skozi projekte.

Iz dokumentacije, s katero razpolaga Varuh, je namreč razumeti, da se Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (v nadaljnjem besedilu: MDDSZ) in Ministrstvo za kulturo (v nadaljnjem besedilu: MK) strinjata, da je sistemska ureditev razvoja slovenskega znakovnega jezika potrebna, zatika pa se pri prevzemu odgovornosti za to dejanje oziroma realizacijo. Zato se je Varuh z zgoraj navedeno poizvedbo obrnil na Vlado RS, da se ta skladno s 5. členom Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17, 163/22 in 57/25 – ZF) opredeli, katero ministrstvo je v tem primeru odgovorno in pozval, da se nato takoj začne uresničevati vse potrebno za realizacijo ustavne pravice.

Vlada RS ponovno pojasnjuje, da določba 62.a člena Ustave Republike Slovenije določa, da sta zagotovljena svobodna uporaba in razvoj slovenskega znakovnega jezika. S tem se zagotavljajo ustavnopravne podlage za ustrezne ukrepe, s katerim bo uporabnikom slovenskega znakovnega jezika dejansko omogočeno polno uveljavljanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin.

Na tem področju (kot že navedeno v predhodnem odgovoru Varuhu) že od leta 2002 velja Zakon o uporabi slovenskega znakovnega jezika (Uradni list RS, št. 96/02; v nadaljnjem besedilu: ZUSZJ). Na podlagi tega zakona je gluhim omogočen dostop do tolmačev slovenskega znakovnega jezika tako pred državnimi institucijami kot po lastni presoji. ZUSZJ v 15. členu določa, da Združenje tolmačev za slovenski znakovni jezik opravlja določene naloge, pri čemer pa je naloga do razvoja slovenskega znakovnega jezika izvzeta iz nalog, ki jo Združenje tolmačev opravlja kot javno pooblastilo.

V zvezi s sklepom Odbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide z dne 8. 10. 2025, ki »predlaga Ministrstvu za kulturo, da v sodelovanju z Ministrstvom za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti preuči možnosti za ureditev sistemskega razvoja slovenskega znakovnega jezika in preuči potrebnost uskladitve določil Zakona o uporabi slovenskega znakovnega jezika z določili Zakona o uporabi jezika gluhoslepih«, Vlada RS pojasnjuje, da tudi Zakon o uporabi jezika gluhoslepih (Uradni list RS, št. 85/25; v nadaljnjem besedilu: ZUJG) v četrtem odstavku 22. člena opredeli, da nosilec javnih pooblastil razvoja jezika gluhoslepih ne opravlja kot javno pooblastilo. Iz navedenega izhaja, da je zakonodajalec tako pri ureditvi slovenskega znakovnega jezika (ZUSZJ) kot tudi pri ureditvi jezika gluhoslepih (ZUJG) zavzel enako rešitev glede razvoja jezika, saj je v obeh primerih izrecno določeno, da nosilec javnih pooblastil razvoja jezika ne opravlja kot javno pooblastilo.

Takšna ureditev ni naključna, temveč odraža načelo enake obravnave različnih jezikovnih skupnosti uporabnikov. Z enotno zakonodajno rešitvijo se zagotavlja, da nobena od skupin – ne uporabniki slovenskega znakovnega jezika ne uporabniki jezika gluhoslepih – ni postavljena v privilegiran ali manj ugoden položaj glede vprašanja javnega pooblastila za razvoj jezika. Na ta način je zagotovljena sistemska doslednost ter spoštovanje načela nediskriminacije, saj zakonodaja enakovredno ureja vprašanje razvoja obeh jezikovnih sistemov. V podobnem oziroma celo enakem razmerju sta ZUSZJ in ZUJG tudi glede drugih vsebinskih določb: npr. tako ZUSZJ kot ZUJG predvidevata pravico do tolmača pred javnimi institucijami, tako ZUSZJ kot ZUJG predvidevata pravico do tolmača na splošno – v primeru ZUSZJ tolmača za slovenski znakovni jezik, v primeru ZUJG tolmača za jezik gluhoslepih, tako ZUSZJ, kot ZUJG predvidevata vsak za svoje področje nosilca javnih pooblastil, tako ZUSZJ kot ZUJG predvidevata Svet za jezik - v primeru ZUSZJ na področju slovenskega znakovnega jezika, na področju ZUJG pa na področju gluhoslepih, ki opravljata vsebinsko popolnoma enake naloge.

Ob določenih razlikah, ki jih je med zakonoma možno zaznati (npr. večje št. ur tolmača), Vlada RS pripominja, da je gluhoslepota ena najtežjih invalidnosti in ni zgolj seštevek gluhoste in slepote, temveč sočasna okvara vida in sluha, kar pomeni edinstven način zaznavanja sveta. Zaradi izgube obeh glavnih kanalov za prejem informacij je njihova orientacija v prostoru, dostop do informacij in komunikacija z okolico bistveno otežena. Komunikacija oseb z gluhoslepoto je zahtevnejša in počasnejša. Poleg tega gluhoslepe osebe nimajo dostopa do alternativnih kanalov, zato je tolmač edini most do informacij in sodelovanja v družbi. ZUJG tako predvideva do 480 do 720 ur tolmačenja letno, kar ni privilegij, temveč nujen pogoj za osnovno dostojanstvo in vključevanje v družbo. Ob tem velja poudariti, da ima slovenski znakovni jezik že vzpostavljene in sistemske razvite oblike sporazumevanja, komunikacija oseb z gluhoslepoto pa temelji predvsem na individualnem prilagajanju posamezniku in njegovim preostalim zaznavnim sposobnostim. To pogosto vključuje locirani znakovni jezik, taktilni znakovni jezik, vodeni znakovni jezik, (taktilna) enoročna abeceda, (taktilna) dvoročna abeceda, prstna abeceda, Dalgarnova rokavica, branje iz ustnic, brajica ter druge individualno prilagojene načine sporazumevanja. Zaradi te izrazite individualizacije komunikacije je potreba po usposobljenem tolmaču še toliko večja, saj gre za specifično in strokovno zahtevno podporo, ki jo je treba prilagajati vsakemu posamezniku posebej.

Vlada RS pojasnjuje, da je področje slovenskega znakovnega jezika po svoji naravi medresorsko, ter poudarja, da se ustavna pravica iz 62.a člena Ustave Republike Slovenije, ki zagotavlja svobodno uporabo in razvoj slovenskega znakovnega jezika, že uresničuje skozi veljavno zakonodajo ter skozi redno financiranje in izvajanje nalog, ki jih na tem področju zagotavljata tako MDDSZ kot MK.

Ustava Republike Slovenije določa cilj – zagotovitev svobodne uporabe in razvoja slovenskega znakovnega jezika – ne določa pa konkretnega organizacijskega ali institucionalnega modela, po katerem mora biti ta pravica uresničena. Način izvajanja ustavne določbe je zato stvar zakonodajne in izvršilne ureditve. Vlada RS zato ocenjuje, da ustavna pravica ni neuresničena, temveč se že zagotavlja preko obstoječih pravnih in finančnih mehanizmov.

MK je v okviru svojih vsebinskih pristojnosti, zlasti prek Službe za slovenski jezik, pristojno za vprašanja razvoja jezika kot jezikovnega sistema, njegove standardizacije, terminologije ter strokovne podpore jezikovni politiki.

MDDSZ pa je v okviru Direktorata za invalide pristojno za izvajanje ZUSZJ ter ZUJG, torej za zagotavljanje pravic uporabnikov teh jezikov in za normativno ureditev njihovega položaja, tudi v širšem smislu.

Iz navedenega izhaja, da gre za preplet vsebin, ki zahtevajo usklajeno delovanje obeh resorjev.

Ob upoštevanju dejstva, da se mandat Vlade RS izteka, bi sprejem odločitve o trajni sistemski pristojnosti tik pred njegovim iztekom lahko vplival na stabilnost in kontinuiteto ureditve. Vlada RS zato ocenjuje, da je z vidika odgovornega upravljanja primerneje, da se dokončna odločitev o nosilcu sistemske ureditve razvoja slovenskega znakovnega jezika sprejme v naslednjem mandatu. Na ta način bo mogoče zagotoviti celovito, premišljeno in dolgoročno rešitev ter njeno nemoteno in učinkovito implementacijo.